

Betänkandet: Vad är officiell statistik? En översyn av statistiksystemet och SCB (SOU 2012:83)

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) är inte en statistikansvarig myndighet. Det innebär att antalet beröringspunkter mellan betänkandet och IAF:s uppdrag är begränsat. IAF delar i huvudsak utredningens överväganden och förslag, men vill lämna följande synpunkter.

Statistiska uppgifter till internationella organisationer

Enligt ett förslag till ändring i EU:s statistikförordning¹ ska medlemsstaternas nationella statistikbyråers (NSI) samordningsansvar omfatta alla andra nationella myndigheter med ansvar för att utveckla, framställa och sprida europeisk statistik. Förslaget poängterar att varje lands NSI ska vara Eurostats *enda* kontaktpunkt för statistikfrågor och att samordningsansvaret ska omfatta alla andra myndigheter i respektive land.

SCB ansvarar redan i dag för att samordna överlämnandet av statistiska uppgifter till internationella organisationer enligt förordning (2007:762) med instruktion för Statistiska centralbyrån. Utredningen anser att *samordningsansvaret även gäller de myndigheter som inte är statistikansvariga*. Detta framgår av 1 § i SCB:s instruktion för officiell statistik och annan statlig statistik, samt 2 § i samma instruktion.

Utredningens slutsats är därför att dagens reglering möjligen är tillräcklig i teorin för att uppfylla statistikförordningens krav, men att det i praktiken kan krävas förtydliganden, exempelvis genom att regeringen anger i berörda myndigheters instruktioner att de har ett ansvar att hålla SCB informerad. IAF instämmer i att vad samordningen mellan SCB och övriga myndigheter inklusive de myndigheter som inte är statistikansvariga myndigheter avser behöver förtydligas. IAF:s behov av ett förtydligande gäller främst vilka rutiner som ska gälla när myndigheter som inte är statistikansvariga besvarar internationella statistikfrågor.

Statistikansvariga myndigheter

Huvudregeln i dag är att det är regeringen som bestämmer inom vilka områden det ska framställas officiell statistik och vilka myndigheter som ska vara statistikansvariga. De statistikansvariga myndigheterna bestämmer sedan vilka statistikuppgifter som ska vara officiell statistik. Utredningen föreslår dessutom att EU-reglerad statistik i normalfallet ska vara officiell statistik.

IAF är i dag inte en statistikansvarig myndighet, men lämnar statistikuppgifter både nationellt och internationellt när det gäller arbetslöshetsförsäkringen. Vid ett eventuellt framtida övervägande om huruvida IAF ska bli statistikansvarig för statistik om arbetslöshetsförsäkringen, vill IAF påpeka att uppgifterna i IAF:s databas hämtas från de 29 privaträttsliga arbetslöshetskassornas ärendehanterings-

¹ Artikel 5, punkten 1. Förordning nr 223/2009 om europeisk statistik

system. Det är arbetslöshetskassornas handläggare som registrerar uppgifterna och IAF har således inte samma möjlighet att styra hur uppgifterna ska registreras som andra statliga myndigheter.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Utredningen föreslår att statistiksekretessens sekretessbrytande bestämmelser ska lyftas ut från nuvarande 24 kap. 8 § första stycket tredje och fjärde meningen och placeras i en egen paragraf, 24 kap. 8 a §, med rubriken "Sekretessbrytande bestämmelse".

IAF delar de överväganden som görs i utredningen om att det blir tydligare och mer lättöverskådligt i vilka fall det är möjligt att bryta den absoluta sekretessen om den sekretessbrytande delen regleras i en egen paragraf.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:99) om den officiella statistiken

Utredningen föreslår att kvalitetskraven i den officiella statistiken ska regleras genom en ny paragraf, 3 a §, i stället för att som i dag anges i riktlinjer som inte är bindande. IAF delar utredningens uppfattning att vikten av god kvalitet blir tydligare genom att kvalitetskraven regleras i lagen. Den officiella statistiken är oerhört viktig för planeringen och byggandet av vårt samhälle. Den måste därför hålla mycket god kvalitet.

IAF vill i detta sammanhang framhålla att det också bör övervägas om SCB bör ansvara för att även hålla myndigheter som inte är statistikansvariga informerade om kvalitetskraven, samt att se till att de får annan viktig information från Rådet för den officiella statistiken. Detta för att främja att även övriga statistikproducerande myndigheter strävar mot en god kvalitet i registerdatabaserna.

I detta ärende har ställföreträdande generaldirektör Gunilla Wandemo beslutat. Utredaren Marika Holmqvist har varit föredragande i ärendet. I den slutliga handläggningen av ärendet har verksjuristen Kerstin M Claesson och Jessica Idbrant, chef för analysenheten deltagit.

Gunilla Wandemo

Marika Holmqvist